

Schriftelijke vragen cf. art 30 Reglement van Orde

Fractie	-	ChristenUnie
Raadslid	-	Dick Homans
Onderwerp	-	Openbare zwembaden
Portefeuillehouder	-	J.W. Uitslag (wethouder)
Domein	-	Samenleving
Contactpersoon	-	Leo Kortstee

Data

☒	Datum van indiening	8 april 2025
☒	Behandeling in raadscommissie van	12 mei 2025
☒	JOIN/RIS nr.	942023

Inleiding en vragen:

De gemeente vindt het belangrijk dat er aandacht is voor bewegen en sporten en de taak die het als eigenaar van de zwembaden heeft om deze goed te onderhouden, te optimaliseren en aantrekkelijker te maken. Dit is ook opgenomen in het coalitieakkoord 22-26 "Veel te doen in Dalfsen".

In 2021 en tijdens de zittingsperiode van deze raad is op 11 oktober 2022 hier uitgebreid bij stilgestaan. Naast verduurzaming, investeringen en exploitatie ging het over aantrekkelijk maken en houden van de baden. Een uitgebreid rapport van bureau Synarchis lag daaraan ten grondslag. Vorige week zijn o.a. in de marskramer en op de website de aankondigingen voor het nieuwe zwemseizoen van 2025 gedaan.

De fractie ChristenUnie heeft hierover de volgende vragen:

1. Welke maatregelen uit het rapport Synarchis zijn inmiddels geïmplementeerd en wat is daarvan het effect voor het zwembadseizoen 2025?
2. Hoe is omgegaan met de suggesties uit de beraadslagingen van 11 oktober 2022 ten aanzien van onder andere veiligheid, winterzwemmen, zwemlestarieven, snackvoorziening en wat is daarvan het effect voor het zwembadseizoen 2025?
3. Staat het college open voor aanvullende praktische suggesties van inwoners ten aanzien van bijvoorbeeld tariefsdifferentiatie, marketing of bijvoorbeeld inzet vrijwilligers?
4. Hoe ziet de beoogde exploitatie van de zwembaden voor 2025 eruit en welke maatregelen zijn hierin genomen? (denk aan energie, personeel, exploitatie, inzet vrijwilligers)
5. Hoe ziet de beoogde marketingcampagne voor 2025 eruit en welke maatregelen zijn genomen om aantrekkelijkheid en uitstraling te vergroten? Welke (social- media) kanalen worden hiervoor ingezet?
6. Is het een suggestie om in 2025 nog meer schaduwplekken te creëren + zuilen met gratis zonnebrandcrème beschikbaar te stellen?

Beantwoording:

Ad 1 Welke maatregelen uit het rapport Synarchis zijn inmiddels geïmplementeerd en wat is daarvan het effect voor het zwembadseizoen 2025?

Antwoord: door Synarchis zijn destijds 15 verbetervoorstellen gedaan. Uw vraag betreft de in het raadsvoorstel van eind 2022 genoemde en de te realiseren verbetervoorstellen in 2023, behorend tot de bevoegdheid van burgmeester en wethouders, waarbij realisatie inmiddels heeft plaatsgevonden. Bij het door u gevraagde effect maken wij gebruik van de door Synarchis gemaakte onderverdeling in maatschappelijk en financieel effect (jaarlast).

De stand van de gerealiseerde verbetervoorstellen ziet er samengevat als volgt uit:

- Voorstel 1 (speeltoestellen)

Bij openluchtbad de Meule is een air trampoline geplaatst. Ook is bij beide baden aanwezig spelmateriaal in de vorm van lange loopmatten gericht ingezet. Deze gerealiseerde voorstellen hebben een maatschappelijk effect, waarbij m.n. jongeren bij openluchtbad de Meule de air trampoline een leuke aanvulling vinden en het zwembad interessanter is. Hiernaast worden de lange loopmatten

bij beide baden volop gebruikt. Als het te druk wordt dan worden deze loopmatten uit het water gehaald. Niet duidelijk is of bovenstaande leidt tot iets hogere bezoekersaantallen. Naar verwachting heeft dit financieel een iets negatief tot neutraal effect.

- Voorstel 3 (schaduwdoeken)

Naast schaduwdoeken bij voornamelijk zwembad de Meule, zijn er bij Gerner met name schaduwplekken gerealiseerd via aanplant van bomen (dak-plantanen). Ook bij de Meule zijn enkele dak-plantanen aangeplant. Tot slot zijn er bij elk zwembad enkele parasols geplaatst. Deze gerealiseerde voorstellen hebben een maatschappelijk effect, in de vorm van beschutting tegen de zon. Niet duidelijk is of dit leidt tot iets hogere bezoekersaantallen. Door gebruikmaking van fondsen heeft dit praktisch geen financieel effect.

- Voorstel 4 (esthetische aanpassingen)

Dit betreft kleine aanpassingen. O.a. zijn hiervoor zwembad Gerner en de Meule muurdoeken bevestigd, wordt er gewerkt met een herkenbare kleurstelling en wordt er meer ingezet op het zo netjes mogelijk houden van de zwembaden via inzet van vrijwilligers. Het maatschappelijk effect is een iets aantrekkelijker uitstraling van de zwembaden. Niet duidelijk is of dit leidt tot iets hogere bezoekersaantallen. Via de reguliere bedrijfsvoering vindt dit plaats waarbij dit geen of praktisch geen financieel effect heeft.

- Voorstel 5 (aanbieden horecavoorziening met terras)

In de zwembaden is geen horecavoorziening aanwezig, waardoor er o.a. geen warme snacks, zoals een broodje hamburger of patat wordt verkocht. Dit conform onderzoek van Synarchis waarbij bleek dat het aanbieden van een horecavoorziening geen positief effect heeft op het exploitatieresultaat van de zwembaden. Ook spelen meer zaken mee, zoals: gezondheid, benodigde vergunning, bezoekgedrag en benodigde personele inzet. Uitgangspunt is dat bezoekers komen om te zwemmen. De zwembaden hebben dan ook een kiosk met een beperkt assortiment, waarbij bezoekers kunnen genieten van een ijsje, gekoelde dranken, koffie, thee en/of snoep. We hebben een pilot healthy box uitgevoerd als gezond alternatief, waarbij de kosten zijn betaald uit een ontvangen subsidie. Na aanvankelijk enthousiasme bleven er echter opmerkingen komen van bezoekers over de gezondheid van de producten en de verpakkingen die erg milieuvriendelijk werden gevonden. Gelet op de extra energie die hierin gestoken moest worden en de extra tijd die benodigd is voor verstrekking healthy boxen (bewerkelijk, waarbij ook nog houdbaarheid van fruit goed in de gaten moet worden gehouden) is besloten de pilot healthy boxen stop te zetten. Wel is de afgelopen jaren in elk zwembad enkele picknickbanken geplaatst. Maatschappelijk effect van plaatsing van enkele picknickbanken is dat dit positieve gevolgen heeft voor de beleving. Via de reguliere bedrijfsvoering vindt aanschaf picknickbanken plaats waarbij dit geen of praktisch geen financieel effect heeft.

- Voorstel 8 (intensivering activiteiten en evenementen)

Naast vaste jaarlijkse activiteiten per zwembad, wordt samen met jongerenwerk van Saam welzijn nieuwe activiteiten opgepakt. Over mogelijkheden hiertoe vindt jaarlijks overleg plaats. Ook vindt indien mogelijk samenwerking met scholen plaats via de mogelijkheid van de 'natte' gymles en eens per seizoen gratis gebruik voor vrij zwemmen. Maatschappelijk effect van extra activiteiten is dat dit positieve gevolgen heeft voor de beleving van de jeugd en meer binding. Niet duidelijk is of dit leidt tot iets hogere bezoekersaantallen. Uitvoering vindt op basis van reguliere personele inzet plaats waardoor dit dan ook geen of praktisch geen financieel effect heeft.

- Voorstel 11 (inzet vrijwilligers)

Zwembad Gerner wordt gedeeltelijk onderhouden door vrijwilligers. Bij toerbeurt regelen zij, veelal op zaterdagochtenden, het kleine onderhoud van de gebouwen, het bad, de tuinen en allerlei andere werkzaamheden. Het vrijwilligerswerk gebeurt gedurende het hele jaar maar het meest in het voorjaar als het zwembad weer seizoensklaar wordt gemaakt. In zwembad de Meule zijn vanaf dit seizoen vrijwilligers actief die helpen met het seizoensklaar maken en ingezet gaan worden bij het onderhouden van de groenvoorziening in het zwemseizoen zelf. Qua maatschappelijk effect ontstaat er meer betrokkenheid bij de zwembaden en leidt dit tot een iets aantrekkelijker uitstraling van de zwembaden. De inzet van vrijwilligers voegt met name wat extra's toe en heeft dan ook geen of praktisch geen financieel effect.

- Voorstel 13 (hogere zwemlestarieven of aanbod van zwemlessen door een andere partij)
Conform besluitvorming vindt vanaf 2022 voor een periode van vier jaar trapsgewijze verhoging van het zwemlestarief met € 8,- per jaar plaats. Maatschappelijk effect is niet dat dit leidt tot problemen door minder deelname van zwemlessen. Sterker nog: praktijk is dat de zwemlessen binnen de kortste keren vol zitten. Financieel effect van deze verhoging is iets hogere opbrengsten.

- Voorstel 14 (verbeteren website/social media):
Plaatsing basisinformatie over de zwembaden vindt plaats op de gemeentelijke website en via plaatsing in Kernpunten van de Dalfser Marskramer. Via Facebook vindt gericht actievere communicatie plaats. Maatschappelijk effect is meer proactieve en interactieve communicatie. Via de reguliere bedrijfsvoering vindt dit plaats en heeft dan ook geen financieel effect.

Ad 2. Hoe is omgegaan met de suggesties uit de beraadslagingen van 11 oktober 2022 ten aanzien van onder andere veiligheid, winterzwemmen, zwemlestarieven, snackvoorziening en wat is daarvan het effect voor het zwembadseizoen 2025?

Antwoord: veiligheid staat voorop, waarbij volop ingezet wordt op de nieuwe Zwemwaterwet die stapsgewijs is ingevoerd en vanaf 2025 volledig van kracht is. Zo heeft het Toezicht protocol een update gehad en is het calamiteitenplan geactualiseerd, waarbij jaarlijkse actualisatie plaatsvindt. Ook vinden de controles van het zwemwater plaats op basis van de nieuwe Zwemwaterwet. Kortom: dit is reeds proactief opgepakt, waarbij de bedrijfsleider zwembaden dit doet, in samenspraak met betrokken collega's onderhoud en teamleider eenheid Ruimte.

Er is onderzoek gedaan naar de mogelijkheid van winterzwemmen (feitelijk verlenging zwemseizoen) door o.a. navraag bij andere zwembaden. Zo bleek een pilot m.b.t. verlenging zwemseizoen met vier weken bij het Heuveltjesbosbad in Balkbrug geen succes. Iedere verlenging van het seizoen brengt extra kosten met zich mee. Praktijk in grote lijnen is dat aan het eind van elk zwemseizoen er een zekere "zwemmoeheid" optreedt met als gevolg dat alleen de vaste groepen zwemmers hier gebruik van zullen maken. Dit gevoegd bij o.a. benodigde personele inzet, extra benodigde energie voor op temperatuur houden van het water in de zwembaden heeft dit een groter exploitatietekort tot gevolg. Hier is dan ook niet voor gekozen. De zwemlestarieven en snackvoorziening zijn reeds onder ad 1 toegelicht.

Ad 3. Staat het college open voor aanvullende praktische suggesties van inwoners ten aanzien van bijvoorbeeld tariefsdifferentiatie, marketing of bijvoorbeeld inzet vrijwilligers?

Antwoord: als college staan we open voor suggesties, waarbij we o.a. rekening houdend met gevolgen voor de exploitatie de afweging maken wat wel/niet passend c.q. mogelijk is.

Ad 4. Hoe ziet de beoogde exploitatie van de zwembaden voor 2025 eruit en welke maatregelen zijn hierin genomen? (denk aan energie, personeel, exploitatie, inzet vrijwilligers)

Antwoord: conform besluitvorming gemeenteraad eind 2022 vindt exploitatie zwembaden plaats, zoals openstellingstijden en openstellingsperiode, het geven van zwemles, waarbij dit wel onder druk staat. Met name wordt dit veroorzaakt door kostenstijging inhuur personeel. Onderzoek hierop heeft plaatsgevonden en vindt plaats naar of en zo ja hoe dit op verantwoorde wijze anders (lees goedkoper) kan, waaronder inzet vrijwilligers. Dit is tot op heden niet gelukt. Sterker nog: er is sprake van een steeds groter probleem, namelijk het sowieso kunnen vinden van voldoende (inhuur) personeel. Dit is een landelijk probleem. Er is een 'vaste' groep van ca. 16 medewerkers voor beide openluchtbaden, waarvan 3 zweminstructeurs, waarbij we reeds merken dat als het seizoen vordert het pittiger wordt en aan het eind van het seizoen het personeel op het 'tandvlees' loopt. Dit komt voornamelijk omdat er continu 100% waakzaamheid geboden is, want veiligheid staat voorop en een ongeluk zit in een klein hoekje. We verwachten de komende jaren problemen door een tekort aan gediplomeerd personeel. Het huidige personeel in zwembad Gerner is allen op leeftijd, waarvan er vier al gepensioneerd zijn. In zwembad de Meule zijn voornamelijk de 'sportieve' jongere oproepkrachten die in de zomermaanden slechts gedeeltelijk ingezet kunnen worden en waarbij elk jaar veel verloop is. Met name zijn er zorgen over het vinden van voldoende personeel voor het geven van zwemles. Er zijn in de huidige arbeidsmarkt nauwelijks gediplomeerde zweminstructeurs te vinden. Als deze er zijn, gaat hun voorkeur uit naar een vaste baan met vaste tijden in een binnenzwembad en niet naar openluchtzwembaden die maar een aantal weken per jaar geopend zijn.

M.b.t. energie is het inmiddels zo dat beide zwembaden gasloos zijn. Onder ad 1 is aangegeven hoe de inzet van vrijwilligers plaatsvindt.

Ad 5. Hoe ziet de beoogde marketingcampagne voor 2025 eruit en welke maatregelen zijn genomen om aantrekkelijkheid en uitstraling te vergroten? Welke (social- media) kanalen worden hiervoor ingezet?

Antwoord: zie opmerkingen onder ad 1.

6. Is het een suggestie om in 2025 nog meer schaduwplekken te creëren + zuilen met gratis zonnebrandcrème beschikbaar te stellen?

Antwoord: zoals onder ad 1. is aangegeven zijn op meerdere manieren op verschillende plekken per bad schaduwplekken gerealiseerd. Echter dit gebeurt gericht. Voorlopig worden geen nieuw schaduwplekken gerealiseerd omdat dit ten koste van het karakter van de zwembaden en ten koste van het overzicht gaat. De suggestie van gratis zonnebrandcrème wordt reeds als extra service sinds enkele jaren in beide zwembaden via muurdispensers (bekostigd door Univé) toegepast. Het (op tijd) insmeren is en blijft een verantwoordelijkheid van de bezoekers zelf en de praktijk is dat ieder dit ook doet.